

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА
Факультет історії та філософії

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії
ОНУ імені І. І. Мечникова
проф. Вячеслав ТРУБА
» березня 2025 р.

ПРОГРАМА
СПІВБЕСІДИ
з історії України

для вступу на навчання для здобуття
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Схвалено на засіданні Вченої ради
факультету історії та філософії
Протокол № 6 від «17» березня 2025 р.

ОНУ
2025

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Згідно Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2025 року № 168 та зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 26 лютого 2025 року за № 15/41360, співбесіди з предметів для вступників на основі ПЗСО та НРК5, які вони проходять замість НМТ, проводяться за програмами ЗНО.

Програму співбесіди з історії України, розроблено відповідно до Програми зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з історії України, затвердженої наказом МОН України № 696 від 26.06.2018 р.

Співбесіда передбачає перевірку знань, умінь та навичок вступника з історії України, що охоплює період від найдавніших часів до сьогодення.

Мета співбесіди – оцінювання/перевірка знань, умінь, навичок, які здобули абітурієнти в процесі навчання та підготовки до вступних випробувань. Вступне випробовування з історії України включає теми і питання, які є важливими й актуальними для сучасної історичної науки. Завдання програми співбесіди – перевірити та оцінити рівень набутих знань.

Співбесіда відбувається в усній формі: вступник отримує запитання і час на підготовку.

Підготовка програми та проведення співбесіди здійснюється предметною комісією факультету історії та філософії (*наказ № 420-18 від 28.02.2025 року*).

1. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Чинна програма ЗНО/НМТ з історії України охоплює певні теми, вивчення яких передбачено в шкільному курсі та включає такі розділи:

- Вступ до історії. Стародавня історія України;
- Русь-Україна (Київська держава);
- Королівство Руське (Галицько-Волинська держава). Монгольська навала;
- Руські удільні князівства у складі іноземних держав у другій половині XIV - перші половині XVI ст. Кримське ханство;
- Українські землі у складі Речі Посполитої в другій половині XVI ст.;
- Українські землі у складі Речі Посполитої в першій половині XVII ст.;
- Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст.;
- Козацька Україна наприкінці 50 – 80-х рр. XVII ст.;
- Українські землі наприкінці XVII – в першій половині XVIII ст.;
- Українські землі в другій половині XVIII ст.;
- Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – в першій половині XIX ст.;
- Українські землі у складі Австрійської імперії наприкінці XVIII – в першій половині XIX ст.;
- Культура України кінця XVIII – першої половини XIX ст.;
- Українські землі у складі Російської імперії в другій половині XIX ст.;
- Українські землі у складі Австро-Угорщини в другій половині XIX ст.;
- Культура України в другій половині XIX - на початку XX ст.;
- Українські землі у складі Російської імперії в 1900–1914 рр.;
- Українські землі у складі Австро-Угорщини в 1900–1914 рр.;
- Україна в роки Першої світової війни;
- Початок Української революції;
- Розгортання Української революції. Боротьба за відновлення державності;
- Встановлення комуністичного тоталітарного режиму в Україні;
- Утвердження більшовицького тоталітарного режиму в Україні;
- Західноукраїнські землі в міжвоєнний період;
- Україна в роки Другої світової війни;
- Україна в перші повоєнні роки;
- Україна в умовах деєсталінізації;
- Україна в період загострення кризи радянської системи;
- Відновлення незалежності України;
- Становлення України як незалежної держави;
- Творення нової України.

2. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Гісем О. В. Історія України (рівень стандарту): підручник для 10 кл. закл. загал. серед. освіти / О. В. Гісем, О. О. Мартинюк. Харків: Вид-во «Ранок», 2018. 240 с.: іл.
2. Земерова Т. Історія України. Комплексна підготовка до зовнішнього незалежного оцінювання і державної підсумкової атестації / Т. Земерова. Тернопіль : Підручники і посібники, 2022. 640 с.
3. Кульчицький С. В. Історія України : довідник для абітурієнтів та учнів загальноосвітніх навчальних закладів / С. В. Кульчицький, Ю. А. Мицик, В. С. Власов. 5-те вид., переробл. та доповн. К. : Літера, 2018. 528 с.

Додаткова

1. Бойко О. Д. Історія України. Підручник. 8-ме вид., перероб, допов. Київ : Академія, 2021. 640 с.
2. Грицак Я. Нариси історії України: формування модерної української нації XIX – XX ст. Київ : Генеза, 2019. 656 с.
3. Грицак Я. Подолати минуле: глобальна історія України. Київ : Портал, 2022. 408 с.
4. Історія України: підручник для студентів неісторичних спеціальностей вищих навчальних закладів / за заг. ред. д.і.н., проф. М. І. Бушина, д.і.н., проф. О. І. Гуржія. Черкаси : ЧДТУ, 2016. 644 с.
5. Литвин В.М. Історія України [Текст]: підручник / [відп. ред. В. А. Смолій]; Нац. акад. наук України, Ін-т історії України. Київ : Наукова думка, 2013. 989 с.
6. Магочій П.-Р. Ілюстрована історія України / пер. з англ. [С. Біленький]. Київ : Критика, 2012. 446 с.
7. Мицик Ю., Бажан О. Від трипільців до кіборгів. Коротка історія України. Київ : Кліо, 2022. 688 с.
8. Нариси новітньої історії України, 1991–2021; зб. ст. /ред. М. Мінаков, Г. Касьянов та М. Роджанські. Київ : Laurus, 2021. 344 ст.: табл., граф.
9. Палій О. Історія України. 3-тє вид. Київ : К.І.С., 2017. 596 с.
10. Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності. Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2016. 496 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. Історія України IX – XVIII ст. Першоджерела та інтерпретації URL: <http://www.litopys.org.ua>
2. Національна бібліотека України ім. В.Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Офіційний сайт бібліотеки «Культура України». Постійна адреса: <http://elib.nplu.org/>
4. Офіційний сайт Інституту історії НАН України. Постійна адреса: <http://www.history.org.ua>
5. Офіційний сайт НБ ОНУ імені І. І. Мечникова. Постійна адреса: <http://library.onu.edu.ua>
6. Офіційний сайт Одеської національної наукової бібліотеки. Постійна адреса: <http://odnb.odessa.ua/>

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Під час проведення співбесіди абітурієнту пропонується **три питання** згідно Програми співбесіди. Відведений час на підготовку до відповідей 15-30 хвилин. Оцінювання рівня підготовки вступника проводиться за кожне питання всіма членами предметної комісії відповідно до критеріїв оцінювання:

90-100 балів – відмінно;

75-89 балів – добре;

60-74 бали – задовільно;

0-59 балів – незадовільно.

Відповідь вступника оцінюється на «відмінно» (90-100 балів), якщо вона містить повне, розгорнуте, правильне та обґрунтоване викладення матеріалу; відображає чітке знання відповідних категорій, їх змісту, розуміння їх взаємозв'язку і взаємодії, правильне формулювання тлумачень відповідних понять; демонструє знання різних поглядів щодо наукової проблеми; містить аналіз змістовного матеріалу, самостійні висновки вступника, формулювання та аргументацію його точки зору, яка логічно і граматично правильно викладена.

Відповідь вступника оцінюється на «добре» (75-89 балів), якщо вона містить повне, правильне та обґрунтоване викладення матеріалу; відображає знання відповідних категорій, їх змісту, розуміння їх взаємозв'язку і взаємодії, правильне формулювання тлумачень відповідних понять; при цьому не містить самостійного аналізу питання; або містить незначні неточності, які не впливають істотно на загальну характеристику того чи іншого явища (процесу тощо).

Відповідь вступника оцінюється на «задовільно» (60-74), якщо вона є неповною, не містить усіх необхідних відомостей про предмет питання, є не зовсім правильною: наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей; не є аргументованою; викладена з істотним порушенням логіки подання матеріалу; містить багато теоретичних помилок; свідчить про наявність прогалин у знаннях вступника.

Відповідь вступника оцінюється на „незадовільно” (0-59 балів), якщо вступник не відповів на поставлене запитання, або відповідь є неправильною, не розкриває сутності питання, або допущені грубі змістовні помилки, які свідчать про відсутність знань у вступника, або їх безсистемність та поверховість, невміння сформулювати думку та викласти її, незнання основних положень навчальної дисципліни.

Підсумкова оцінка за співбесіду виставляється як середня арифметична оцінок за три питання.

Під час проведення співбесіди не допускається користування електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами, якщо це не передбачено рішенням Приймальної комісії. У разі використання вступником під час співбесіди сторонніх джерел інформації (у тому числі підказки) він

відсторонюється від участі у випробуваннях, про що складається акт, в якому предметна екзаменаційна комісія вказує причину відсторонення та час. У разі використання заборонених джерел абітурієнт, на вимогу члена предметної екзаменаційної комісії, залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку.

Вступник має право подати письмову апеляцію щодо оцінки (кількість балів), отриманої на співбесіді. Апеляція подається письмово у вигляді заяви у довільній формі на ім'я голови Приймальної комісії ОНУ імені І. І. Мечникова. Апеляційна заява подається вступником особисто згідно з Положенням про апеляційну комісію Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Предметом апеляції може бути тільки оцінка співбесіди. Не розглядаються апеляції, подані невчасно або з порушенням процедури подання.

Вступники, які не з'явилися на співбесіду без поважних причин у зазначений за розкладом час, до участі у подальших вступних випробуваннях та конкурсному відборі не допускаються.

Голова

предметної екзаменаційної комісії

доцент кафедри історії України та

спеціальних історичних дисциплін

Галина ЛЕВЧЕНКО